

Î N C H E I E R E

8 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând cererea depusă de către Comisia Electorală Centrală cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco împotriva Comisiei Electorale Centrale, terții Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției privind anularea parțială a actului administrativ normativ, emiterea actului administrativ favorabil, constatarea încălcării art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral de către Comisia Electorală Centrală și Biroul politici de reintegrare, și obligarea Comisiei Electorale Centrale să modifice numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), ținând cont de prevederile art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral,

c o n s t a t ă :

La 7 iunie 2021, Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, terții Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției, prin care a solicitat anularea parțială a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 05 iunie 2021 ca fiind ilegală în partea stabilirii/deschiderii numărului total de 44 secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată; constatarea încălcării art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral de către Comisia Electorală Centrală la formarea numărului de secții de votare în număr de 44 pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată și de către Biroul politici de reintegrare, cu referire la manifestarea pasivității în vederea elaborării propunerilor legate de cele

44 secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată cât și lipsei obiecțiilor formulate; obligarea Comisiei Electorale Centrale să modifice numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), ținând cont de prevederile art. 32 alin. (3) lit.b), c) din Codul electoral.

Prin încheierea din 7 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, reclamantului i-a fost stabilit termen până la data de 08 iunie 2021, ora 09:00 pentru prezentarea dovezii respectării procedurii prelabile în partea pretențiilor în obligare (vol.I, f.d.14-15).

La data de 8 iunie 2021, Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat:

- anularea parțială a actului administrativ normativ și anume a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 5 iunie 2021 ca fiind ilegală în partea stabilirii/deschiderii numărului total de 44 secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată;

- emiterea de către instanța de judecată a actului administrativ favorabil, prin care să fie stabilită deschiderea a 28 secții de votare, pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria);

- constatarea încălcării art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral de către Comisia Electorală Centrală la formarea numărului de secții de votare în număr de 44 pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată;

- constatarea încălcării art. 32 alin. (1) lit. b), c) din Codul electoral de către Biroul politici de reintegrare, cu referire la manifestarea pasivității în vederea elaborării propunerilor legate de cele 44 secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), conform anexei la hotărârea menționată cât și lipsei obiecțiilor formulate;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să modifice numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), ținând cont de prevederile art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral (vol.I, f.d.51-54).

Prin încheierea din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco a fost declarată inadmisibilă (vol.I, f.d. 65-79).

La 9 iunie 2021 Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco a depus recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare (vol.I, f.d.85-91).

Prin decizia din 18 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de către Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco, s-a anulat integral încheierea din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare Curții de Apel Chișinău, în același complet de judecată (vol.I, f.d.182-191).

La rejudecarea cauzei, prin încheierea din 21 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise declarațiile de abținere a judecătorilor Veronica Negru și Angela Bostan de la examinarea prezentei cauze.

Prin încheierea din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Ion Botnarenco, cu privire la recuzarea judecătorului Ecaterina Palanciuc și a fost respinsă declarația de abținere a judecătorului Grigore Dașchevici (vol.II, f.d.38-48).

Prin încheierea din 25 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Ion Botnarenco, cu privire la recuzarea judecătorului Grigore Dașchevici și a fost respinsă declarația de abținere a judecătorului Grigore Dașchevici (vol.II, f.d.95-100).

Prin încheierea din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă declarația de abținere a judecătorului Ecaterina Palanciuc (vol.II, f.d.172).

Prin încheierea din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă declarația de abținere a judecătorului Vladislav Clima (vol.III, f.d.26-32).

Prin încheierea din 2 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr cu privire la recuzarea judecătorului Anatol Pahopol (vol.III, f.d.88-92).

Prin încheierea din 4 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentată de avocatul Ion Botnarenco cu privire la recuzarea judecătorului Grigore Dașchevici (vol.III, f.d.130-136).

Prin încheierea din 5 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Președintele Partidului Politic Platforma Demnitate și Adevăr – Andrei Năstase cu privire la recuzarea judecătorilor Anatolie Minciună și Anatol Pahopol (vol.III, f.d.179-184).

Prin încheierea din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de Președintele Partidului Politic Platforma Demnitate și Adevăr – Andrei Năstase cu privire la recuzarea judecătorilor Viorica Mihaila, Victoria Sîrbu și Grigore Dașchevici (vol.III, f.d.228-233).

La data de 7 iulie 2021 Comisia Electorală Centrală a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii de strămutare a indicat că, acțiunea a fost înaintată la data de 7 iunie 2021, iar la data de 18 iunie 2021 a fost admis recursul recurentului și anulată încheierea din 8 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare în același complet de judecători.

A relatat că, în perioada 21 iunie 2021 – 7 iulie 2021, în cadrul rejudecării cauzei au fost admise 4 declarații de abținere înaintate de judecătorii Veronica Negru, Angela Bostan, Ecaterina Palanciuc și Vladislav Clima, precum și 5 cereri de recuzare în privința judecătorilor Anatolie Minciună, Anatol Pahopol, Viorica Sîrbu, Viorica Mihăilă și Grigore Dașchevici.

În circumstanțele relatate și în temeiul art. 192 și art. 198 Cod administrativ, Comisia Electorală Centrală a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

La data de 8 iulie 2021, Președintele Partidului Politic Platforma Demnitate și Adevăr – Andrei Năstase a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii depusă de Comisia Electorală Centrală cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Examinând cererea de strămutare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În speță, obiectul acțiunii în prezenta cauză este contestarea actelor și acțiunilor Comisiei Electorale Centrale.

În cadrul examinării în fond a cauzei, Comisia Electorală Centrală a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad.

Din conținutul cererii de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad, Comisia Electorală Centrală a invocat drept temei că, în cadrul examinării cauzei în fond au fost admise declarațiile de abținere cât și cererile de recuzare în privința mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău.

Studiind cererea de strămutare în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide despre netemeinicia acesteia, iar argumentele invocate nu pot constitui drept temei de strămutare a cauzei.

Or, în conformitate cu art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

În conformitate cu art. 72 alin. (3) Cod electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului se depun, fără respectarea procedurii prelabile, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii sau adoptării hotărârii.

Prin urmare, reieșind din normele de drept citate, legiuitorul în mod expres a prevăzut competența exclusivă a Curții de Apel Chișinău, care nu poate fi transmisă altor instanțe pentru examinarea în primă instanță a cauzelor în contencios administrativ înaintate împotriva hotărârilor și acțiunilor Comisiei Electorale Centrale.

În acest sens urmează a fi reiterat că, revendicările formulate în prezenta acțiune sunt înaintate împotriva Comisiei Electorale Centrale și rezidă din activitatea administrativă a acesteia.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele invocate de către Comisia Electorală Centrală în cererea de strămutare precum că, în perioada 21 iunie 2021 – 7 iulie 2021, în cadrul rejudecării cauzei au fost admise 4 declarații de abținere și 5 cereri de recuzare, deoarece în componența Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău la moment activează mai mulți judecători.

Or, conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

În conformitate cu art. 193 alin. (2) Cod administrativ, Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Conform art. 37 din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-XIII din 6 iulie 1995, curțile de apel pot fi formate din mai multe colegii, după categoria cauzelor, sau dintr-un singur colegiu mixt. Colegiile se constituie din judecători ai curților de apel. Componenta colegiilor se aprobă de către președintele curții, prin ordin, la începutul fiecărui an. Președintele curții de apel are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

Potrivit pct. 10 și pct. 22 din dispoziția nr. 48 din 30 decembrie 2020 a Președintelui Curții de Apel Chișinău „Cu privire la componența colegiilor, constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora în cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2021”, au fost constituite complete specializate în examinarea acțiunilor în contencios administrativ. Totodată, au fost desemnați judecători specializați în materie de drept civil în calitate de judecători supleanți pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ, iar la necesitate constituind individual un complet distinct specializat în materia de contencios administrativ.

Iar, potrivit pct. 24 din aceeași dispoziție, Președintele Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 37 alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească, poate să dispună după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în al colegiu.

În continuare se menționează și dispozițiile art. 197 Cod administrativ care garantează că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Relevant speței este și jurisprudența CEDO potrivit căreia competența tribunalului trebuie să fie definită prin lege, cu toate acestea, nu este necesar ca fiecare detaliu de organizare judiciară să fie reglementat de legislația primară (cauza Zand versus Austria).

Numai în unele cazuri excepționale, Curtea se angajează în examinarea noțiunii de „tribunal instituit de lege” prin prisma prevederilor legislației naționale cu privire la constituirea componenței judiciare. În acest sens, standardul de probă este foarte strict, iar reclamantului îi este pus în sarcină mai degrabă să dovedească absența totală a temeiurilor legale în legislația națională, decât o simplă îndoială cu privire la lipsa competenței din partea unui anumit organ sau a unui membru al acestuia (cauza Lavents contra Letoniei)

Există o prezumție puternică că instanțele naționale cunosc mai bine normele de competență și dacă problema jurisdicției este corect discutată la nivel intern, Curtea ar tinde să cadă de acord cu instanțele naționale într-o decizie privind competența de a judeca cauza (cauza Khodorkovsky contra Rusiei, nr. 2).

Punctul de plecare constituie funcția organismului de a stabili domeniile din competența sa în baza statului de drept.

De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții, scopul sintagmei „instituită de lege” din art. 6 al Convenției este de a asigura „ca organizarea judecătorească într-o societate democratică să nu depindă de discreția executivului, dar ca aceasta să fie reglementată printr-o lege care emană de la Parlament” (cauza Zand contra Austriei).

Sintagma „instituită de lege” se referă nu doar la baza legală pentru însăși existența „instanței”, ci de asemenea, de la componența completului de judecată în fiecare cauză (cauza Posokhov contra Rusiei, §39).

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de către Comisia Electorală Centrală cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

În conformitate cu art. 72 alin. (3) Cod electoral, art.191 alin. (3), art. 198 alin. (4), art. 230 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către Comisia Electorală Centrală cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentat de avocatul Ion Botnarenco împotriva Comisiei Electorale Centrale, terții Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției privind anularea parțială a actului administrativ normativ, emiterea actului administrativ favorabil, constatarea încălcării art. 32 alin. (3) lit. b), c) din Codul electoral de către Comisia Electorală Centrală și Biroul politici de reintegrare, și obligarea Comisiei Electorale Centrale să modifice numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), ținând cont de prevederile art. 32 alin. (3) lit.b), c) din Codul electoral – se restituie la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu